Sõiduauto ettevõtluses kasutamise tõendamine

Väite, et ettevõttes on tagatud sõiduauto eranditult ettevõtluses kasutamine, võib äriühingu esindaja esitada ka vaid suuliselt ning see on üheks tõendiks sõiduauto kasutusega seotud asjaolude kontrollis. Kuid sellist väidet võib pidada üldsõnaliseks, kui ei ole võimalik kindlaks teha, kuidas ning millisel viisil konkreetselt on tagatud sõiduauto eranditult ettevõtluses kasutamine. Kuigi seadus ei selgita, milliste tõenditega peab maksumaksja tõendama kulutuse seotust ettevõtlusega (ja maksustatava käibega), on kohtud selgitanud, et maksumaksja peab korraldama oma ettevõtlustegevuse nii, et majandustehingud oleksid nõuetekohaselt dokumenteeritud ja maksukohustuse väljaselgitamiseks olulised asjaolud oleksid kontrollitavad [1]. Lisaks on kohus öelnud, et majandustehingud võivad olla tõendatud üksnes ka arvetega, kuid sel juhul peavad need olema selged, usutavad ja konkreetsed [2].

[1] Riigikohtu 04.06.2013 otsus nr 3-3-1-15-13
[2] Tallinna Ringkonnakohtu 22.10.2010 otsus nr 3-09-773

Samad tingimused kehtivad ka sõiduautodega seotud kulutustelt (sh soetuselt) sisendkäibemaksu mahaarvamisel ning sõiduauto eranditult ettevõtluses kasutamise tõendamisel – see tähendab, et sõiduauto kasutamine maksustamisperioodil peab olema kontrollitav ning maksuhalduri pöördumisel ka maksumaksja poolt tõendatav (on olemas ettevõtte otsus, töötajaid on teavitatud ning jälgitakse kasutamist).

Allpool on toodud lihtsustatud küsimused, millele peab eranditult ettevõtluses kasutatava sõiduauto omanik/ vastutav kasutaja **tähelepanu pöörama**, kui maksuhaldur soovib sõiduauto kasutusotstarvet kontrollida. Küsimuste loetelu ei ole ammendav.

- ✓ Kuidas on tagatud, et sõiduautot ei kasutata erasõitudeks?
- ✓ Kui suur on sõiduauto kuine läbisõit?
- ✓ Kus sõiduautot töövälisel ajal hoitakse?
- ✓ Kes sõiduautot kasutavad/kasutada võivad?
- ✓ Milline on sõiduauto kütusekulu (olukorras, kus ettevõttes on mitu sõidukit, on oluline aru saada iga konkreetse sõiduauto kütusekulu)?
- ✓ Milliseid sõite on sõiduautoga tehtud – kuidas on läbisõit seotud ettevõtlusega?

- ✓ Kas sõiduautoga on saadud kontrolliperioodil trahve (liiklustrahvid, parkimistrahvid)?
- ✓ Kui sõidukeid on rohkem kui töötajaid, siis peab see olema usaldusväärselt põhjendatav.

Sellele, et tegemist ei ole eranditult ettevõtluses kasutatava sõiduautoga, viitavad järgmised asjaolud:

- ✓ sõiduauto tehnilisse passi on märgitud ettevõttega mitteseotud isikud;
- ✓ sõiduautosse on paigaldatud ettevõtlusega mitteseotud varustust (suusaboks, rattaraam, turvatool jmt);
- ✓ ettevõttes on rohkem sõiduautosid kui kasutajaid ja ei suudeta usaldusväärselt põhjendada, et autod on soetatud ettevõtlusest lähtuvalt, mitte järgides seotud isikute huve;
- ✓ ettevõttes, kus on ainult üks juhatuse liige (kes võib olla samal ajal ka ainuosanik) ning puuduvad töötajad, puudub juhatuse liikmel või tema perel muu sõiduk, millega teha erasõite.

Viimati uuendatud 08.01.2025